

ЗВІТ

за результатом фасилітованої зустрічі

«ДІАЛОГИ МОЛОДІ ПРО ПІСЛЯВОЄННЕ МАЙБУТНЄ. ПОЧАТОК»

29 квітня 2022 р.
м. Львів

Зміст

Загальна інформація про захід.....	3
Опис основних результатів та спостережень	4
Сесія 1. Зміни, які відбулись у молодіжній роботі та активізмі	4
Сесія 2. Куди варто спрямувати енергію та потенціал молоді у післявоєнний час	5
Блок 1. Вплив та участь у процесах вироблення політичних рішень.....	6
Блок 2. Координація та мережування.....	7
Блок 3. Ключові запити щодо підтримки молоді	7
Блок 4. Культура та історія	8
Блок 5. Освіта.....	9
Блок 6. Бізнес	9
Сесія 3. Знання, вміння та компетенції, які необхідні молоді	10

Загальна інформація про захід

Мета заходу: розпочати процес напрацювання ідей щодо візії післявоєнного розвитку громадянських компетенцій у української молоді.

Програма заходу:

13:30 – 14:00	Реєстрація, вітальна кава
14:00 – 14:30	Знайомство та очікування від зустрічі
14:30 – 16:00	Фасилітоване обговорення «Що змінилось та в середньостроковій перспективі зміниться у сфері роботи держави, ОГС з молоддю в Україні?»
16:00 – 16:30	Перерва на каву
16:30 – 17:45	Фасилітоване обговорення «На що слід направити енергію молоді під час відбудови України після війни. Які компетентності допоможуть?»
17:45 – 18:00	Завершення та підбиття підсумків

Учасники: представники організацій громадянського суспільства, ініціативних груп, вищих навчальних закладів та окремі експерти з молодіжної політики.

Формат: фасилітований діалог, який був програмно синхронізований з груповими обговореннями, організованими в рамках міжнародної конференції організацій громадянського суспільства «Після війни: переосмислення майбутнього громадянського суспільства», що відбувалася в Варшаві 27-29 квітня 2022 р.

Завдання зустрічі:

- спільно проаналізувати бачення молоді та представників молодіжних центрів їх власного включення у процес відбудови України;
- обговорити місце та роль молодіжних представників у післявоєнній розбудові громадянських компетентностей;
- визначити, які виклики стоять сьогодні перед молодіжними центрами і як на них реагувати;
- відрефлексувати як трансформуватиметься молодіжна волонтерська діяльність після війни;
- обговорити можливе бачення та потенційний внесок молоді у відновлення України по завершенню війни, які компетентності стануть у нагоді.

Ведучі заходи та автори звіту: Ейгельсон Ірина, Єлігулашвілі Максим.

Цей документ не містить офіційних оцінок ОБСЕ ситуації, він є лише підсумком проведених дискусій та відображає висловлені її учасниками думки та оцінки.

Опис основних результатів та спостережень

Знайомство було побудовано з короткої самопрезентації та відповіді на питання, що кожен з учасників зробить для себе особисто по завершенню війни. Важливо відмітити досить проактивну та наснажуючу риторику даного кола, сповнену стриманого оптимізму та надії на відновлення країни. Водночас варто відзначити те, що для групи доволі складно було формулювати індивідуальні, особисті бажання. Здебільшого вони зводились до задач чи необхідних кроків, пов'язаних з їх волонтерською / громадською діяльністю. Частині учасників було утруднено уявити, визначити якусь персональну, не пов'язану з країною чи регіоном дію. Звісно є специфіка певної професійної деформації середовища, гострою фазою міжнародного збройного конфлікту. Але це яскраво унаочнює потребу у певній популяризації програм самозбереження / відновлення активістської спільноти.

Сесія 1. Зміни, які відбулись у молодіжній роботі та активізмі

Ця частина була присвячена аналізу змін як тих, що вже відбулися, так і тих, які вбачаються учасниками у межах середньострокової перспективи у сфері молодіжної політики / роботи як на рівні роботи держави та місцевого самоврядування, так і безпосередньо громадянського суспільства.

Учасникам було запропоновано спочатку сформулювати індивідуальні переліки змін, які потім були пріоритезовані на рівні малих груп. Під час презентації кожної з тез відбувалась її категоризація та уточнення. Відповідно було сформовано декілька ключових блоків:

- трансформація взаємодії влади та молоді;
- швидке зростання усвідомленості та значущості культурної складової, питань національної ідентичності;
- трансформація особистісних цінностей та пріоритетів;
- зростання певної суб'єктності молоді, її проактивність та агентність;
- солідаризація та консолідація населення, згуртування у тому числі навколо національної ідеї.

Під час обговорення та дискусій було виокремлено декілька ключових, наскрізних трендів, які будуть впливати на мотивацію молоді:

- посилення нових соціальних ліфтів та оновлення як регіональних, так і національних еліт. Більш усвідомлене та відповідальне ставлення до процесів побудови локальної демократії та національних інституцій, зменшення певного політичного / правового нігілізму та апатії;
- більш доступна та оперативна комунікація, взаємодія з владою, її переорієнтація на горизонтальний вимір зі спрощеною бюрократією. Це дозволило вибудувати більш тісні контакти та спрацювало на зростання довіри до влади та державних інституцій загалом;
- певна пріоритизація власних запитів та потреб з боку молоді, зацікавленість у програмах особистого / професійного росту та підвищення персональної ефективності. При зростанні доступності до онлайн / оффлайн освітніх програм у світі для українців, це створює додатковий фактор розвитку та надає додаткові інструменти для колаборації зі світом;
- накопичення значного досвіду мережування та вибудовування зв'язків між різними соціальними групами, регіонами та країнами, які можуть стати основою для суттєвих суспільних / економічних трансформацій. Особливо за умов адекватної переорієнтації з гуманітарної роботи перших місяців до інших задач з відбудови країни;
- зростаюча роль української культури, як певного індикатору та усвідомленого інструменту як популяризації країни, так і відбудови ідентичності, фундаменту для почуття гідності та спроможності;
- залучені ресурси, активізовані індивіди, групи та організації дають підставу очікувати суттєвий сплеск активності організацій громадянського суспільства, як інституціолізованих, так і ні.

Сесія 2. Куди варто спрямувати енергію та потенціал молоді у післявоєнний час

На основі сформованих кластерів питань учасникам було запропоновано сформулювати ключові задачі та фокуси уваги, на які слід направити енергію молоді під час відбудови України після війни, відповідно до певних рівнів:

- локальний;
- регіональний;
- національний
- міжнародний.

За форматом роботи «світове кафе» кожен з учасників міг ознайомитись як з напрацюваннями груп, так і додати свої ідеї та пропозиції. В результаті обговорення та подальшої оцифровки було сформовано декілька наскрізних блоків, які здебільшого були представлені на кожному з рівнів. Звісно в залежності від рівня змінювався фокус та наповнення діяльності.

Блок 1. Вплив та участь у процесах вироблення політичних рішень

Цей блок переважно стосувався участі / розширення участі та долученості молоді до суспільно-політичних процесів, управління на рівні громад та країни в цілому. Важливою особливістю було те, що на локальному та регіональному рівні переважали певні маркери реального, вимірюваного впливу – кількісні показники присутності, розподілу фінансів тощо. Вже на національному переважають дещо «декларативні» формати, а міжнародний залишився взагалі неохопленим.

Локальний рівень	Регіональний рівень
<ul style="list-style-type: none"> • Спрощення адміністративних процесів на локальному рівні • Молодіжні державні органи при місцевих державних структурах • Молодь є розпорядником % у бюджеті, що передбачено на молодіжні програми 	<ul style="list-style-type: none"> • Участь у прийнятті рішень на рівні області / держави • Збільшення кількості молоді в органах регіонального управління
Національний рівень	Міжнародний рівень
<ul style="list-style-type: none"> • Державні програми, зокрема стажування у державних органах • Молодіжний президент України та парламент • Програма донорського фінансування репрофілювання з громадського сектору у політичний (регіональний та національний рівень) • Посилення громадського контролю над діями держави за участі молоді • Щорічний національний діалог у форматі форуму / табору 	

Блок 2. Координація та мережування

Цей блок, враховуючи результати попередньої роботи, виявився також досить «пропрацьованим» на рівні груп. Так само, як і в попередньому блоці, більш предметно та реалістично визначені локальний та регіональний рівні. На національному та міжнародному здебільшого зазначено формат одноразових заходів чи певні декларації. Варто зазначити, що національний рівень взагалі опинився поза зоною уваги групи.

Локальний	Регіональний
<ul style="list-style-type: none"> • Створення координаційного центру для місцевих громадських організацій (ГО) • Взаємоінтеграція (місцеві + немісцеві) • Створення інституціями менторської програми • Молодіжні тімбідінги 	<ul style="list-style-type: none"> • Міжрегіональна співпраця між молодіжними організаціями • Програма гостьових міжрегіональних обмінів
Національний	Міжнародний
	<ul style="list-style-type: none"> • Проактивна українська діаспора, яка діє у форматі клубів та спільнот • Україна – центр молодіжної політики Європи та світу • Міжнародний молодіжний форум в Україні • Національні програми для іноземної молоді • Сприяння залученню молоді до міжнародних проектів та молодіжних форумів

Блок 3. Ключові запити щодо підтримки молоді

Щодо підтримки, яку потребують молоді люди, та розбудовувані ними організації, то здебільшого учасники вбачають її у фінансовій формі: індивідуальній (преміювання / «МЖК») та груповій (підтримки ініціатив); певними ресурсами на локальному та регіональному рівнях. На національному рівні вже вибудовуються програмні вимоги підтримки певних секторальних дій чи сфер регулювання.

Локальний	Регіональний
<ul style="list-style-type: none"> • Створення локальної програми молодіжного житла 	<ul style="list-style-type: none"> • Фінансування молодіжних ініціатив

<ul style="list-style-type: none"> • Адвокація (працевлаштування ВПО / участь у прийнятті рішень / підтримка проектів (виконання функцій держави) • Преміювання активної молоді 	
Національний	Міжнародний
<ul style="list-style-type: none"> • Державна підтримка введення посади молодіжного працівника у бізнес-структурах • Програма грантів для підтримки молоді з креативних індустрій • Підтримка приватного і громадського сектору у забезпеченні функцій держави, зокрема у створенні та підтримці приватних ВНЗ, шкіл, наданні соціальних послуг • Спрощення процедури переходу Фонду державного майна для оренди приміщень 	

Блок 4. Культура та історія

Культура, діяльність з її генерування та промоції для групи виступила однією з наскрізних та стрижневих тем. Відповідно чи не найбільше ідей та пропозицій, доволі різнопланових як по формі заходів, так і щодо сфер задіяних акторів, припадало саме на цей блок. Важливо відмітити, що для учасників розуміння культури було доволі широким і включало сферу туризму, історичної реконструкції, сучасних креативних індустрій, неформальної освіти тощо. Якщо перші три рівні здебільшого орієнтувались на вироблення, збереження культури, то міжнародний рівень був сфокусований на колаборації та популяризації української культури.

Локальний	Регіональний
<ul style="list-style-type: none"> • Культурна активація (культурні ХАБи, заходи, об'єднання) • Туризм (збереження пам'яток / екскурсії для приїжджих / активні мікро-ініціативи / міжнародний пост-воєнний) 	<ul style="list-style-type: none"> • Створення умов для розвитку нової культури • Етно фестивалі • Створення мережі культурних / туристичних ХАБів, зокрема міжрегіональних • Внутрішній туризм
Національний	Міжнародний
<ul style="list-style-type: none"> • Грантові програми для фінансування українського медійного продукту • Культурні обміни «схід-захід» 	<ul style="list-style-type: none"> • Створення українських культурних продуктів у кооперації з міжнародними партнерами (бренд України у світі – Державна агентство розвитку туризму; ідентифікація та унікальність української

	<p>мови, історії та культури – Мінкульт та УНП; створення та просування українського медіа контенту – Мінцифра)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Створення українських брендів та їх промоція • Промоція нового образу українця та українки у мистецтві і не тільки • Створення перекладів / озвучення українських фільмів • Поширення історій молоді, що пережили війну (інформування, арт, покарання за воєнні злочини)
--	---

Блок 5. Освіта

Освіта, як і культура, стала блоком, де на кожному з рівнів були озвучені певні ідеї та пропозиції. І якщо на локальному та регіональному рівнях переважали питання особистісного розвитку, популяризації національної та регіональної героїки, перш за все через засоби неформальної освіти, то вже національний та міжнародний рівні сприймаються переважно через формальні «лінзи» – програми підтримки мереж тих або інших закладів, програми обмінів, визнання дипломів тощо.

Локальний	Регіональний
<ul style="list-style-type: none"> • Неформальна освіта (збереження та передача пам'яті про військові події у конкретному регіоні) • Коучинг особистий та організаційний 	<ul style="list-style-type: none"> • Організація відтворення історичних подій • Програма дослідження та популяризації локальної історії та її героїв
Національний	Міжнародний
<ul style="list-style-type: none"> • Програма корпоративного університету на базі молодіжних установ як посередник між бізнесом та молоддю • Школа управління та розвитку ГО • Створення сучасних університетів після відбудови держави на постраждалих територіях • Програма університетських освітніх обмінів (Еразмус по Україні) 	<ul style="list-style-type: none"> • Визнання юридичне і суспільне документів про освіту (український диплом = європейському диплому)

Блок 6. Бізнес

Економічний блок виявився найменш пропрацьованим учасниками. На кожному з зазначених рівнів переважали здебільшого гасла та декларації, украй

мало конкретизації чи чітких заходів / форм взаємодії, конкретних запитів та ідей.

Локальний	Регіональний
<ul style="list-style-type: none"> • Стратегія розвитку регіону • Малий бізнес 	<ul style="list-style-type: none"> • Працевлаштування у відбудові регіону • Створення місць навчання у відповідності до потреб регіону • Підтримка відкриття мобільного бізнесу (який легко перемістити у інший регіон)
Національний	Міжнародний
	<ul style="list-style-type: none"> • Сприяння міжнародному молодіжному крафтовому виробництву та іншому бізнесу

Представлені блоки є результатом обробки, аналізу та систематизації загальних напрацювань молоді під час зустрічі.

Сесія 3. Знання, вміння та компетенції, які необхідні молоді

На основі обговорених напрямків діяльності молоді у післявоєнний час, учасникам було запропоновано подумати, які саме знання / вміння / навички та компетенції будуть необхідні молоді під час реалізації таких ідей чи пропозицій. Форматом роботи став груповий мозковий штурм, де озвучені ідеї фіксувались на фліпчарті.

Проаналізувавши та систематизувавши озвучені ідеї, ми сформуваємо перелік знання / вміння / навички та компетенції, які потребуватиме молодь:

- 1) Навички побудови та організації командної роботи, яка включає і розбудову мереж; застосування менторства, особиста стресостійкість, готовність брати на себе відповідальність, виходити із зони комфорту.
- 2) Основи проектного та івент-менеджменту; спроможність ефективно акумулювати кошти, управляти спільними та особистими ресурсами; спроможність приймати рішення у ситуації ризику чи стресу, при цьому мотивуючи та наснажуючи інших.

- 3) Інноваційне / креативне / глобальне мислення; вміння стратегічно мислити та відповідно оформлювати ідеї; володіння інструментами управління знаннями та аналізу отриманого досвіду.
- 4) Комунікаційні навички та інструменти (самопрезентація, ораторські вміння, перемовини тощо).
- 5) Володіння цифровими інструментами та компетенціями.
- 6) Знання та навички про фізичну та цифрову безпеку.
- 7) Педагогічні навички, навички викладання та інформування, готовність вчитись впродовж життя (Lifelong Learning).
- 8) Розуміння процесів ухвалення рішень на різних рівнях та в різних інституціях, володіння знаннями про те як працюють державні інституції та які інструменти впливу на них є дієвими.
- 9) Навички створення контенту та організації його виробництва.
- 10) Екосвідомість та спроможність забезпечити екологічну взаємодію.
- 11) Знати ким ми є / якою є наше культура.
- 12) Володіння іноземними мовами.
- 13) Урбаністика.